

Asia: VN/35359/2022

Lausuntopyyntö: Kasvutyöryhmä

Lausunnonantajan lausunto

Millä konkreettisilla toimenpiteillä voitaisiin vauhdittaa talouskasvua kestäväällä ja julkista taloutta vahvistavalla tavalla? Esitelkää kolme vaikuttavinta toimenpidettä.

Aktiivinen finanssipolitiikka ja etenkin taantumissa elvyttäminen vaikuttaa myös pitkän aikavälin talouskasvuun merkittävästi.

TKI-panostusten lisääminen 4 %:iin BKT:stä.

Jatkuvan oppimisen tarjonnan lisääminen työikäisen väestön koulutus- ja osaamistasoa nostamiseksi.

Mahdollisuuksien mukaan kuvatkaa arvio toimenpiteiden vaikutuksista talouskasvuun ja julkiseen talouteen sekä näiden arvioiden taustalla olevat (tutkimus)lähteet.

Aktiivisella finanssipolitiikalla pyritään ehkäisemään taantumissa esiintyvää hystereesi-ilmiötä eli tuotannon ja työllisyyden jäämistä pysyvästi aiempaa uraa alhaisemmalle tasolle. Esimerkiksi koronakriisissä harjoitetun elvytyksen ansiosta BKT jäi rakenteellisesti 5 % ja työllisyysaste lähes 2 %-yksikköä korkeammalle tasolle kuin ilman elvytystä olisi saavutettu (Lainà, Kansantaloudellinen aikakauskirja 2/2021, s. 248–260). Vaikka hystereesivaikutuksen laskemiseen liittyy paljon epävarmuutta, sen taloudellinen merkitsevyys on suuri.

TKI-panostusten kasvattaminen vauhdittaa tuottavuuskasvua noin prosenttiyksiköllä (Hetemäki, muistio parlamentaarille tki-työryhmälle, 25.11.2021). Vaikka julkiset tki-panostukset maksavat ja niidenkin vaikuttavuuden arviointiin liittyy epävarmuutta, tki-lisäpanostusten kokonaisvaikutus on todennäköisesti merkittävästi julkista taloutta vahvistava.

Jatkuva oppiminen vastaa vihreän siirtymän aiheuttamiin osaamishaasteisiin. Työpaikkoja synty- ja häviämistä kiihtyy vihreän siirtymän vuoksi, mikä edellyttää myös työmarkkinoilla jo olevien palkansaajien osaamisen aktiivista päivittämistä. Vihreän siirtymän toteuttaminen hävittää ja luo noin miljoona työpaikkaa, mikä vastaa noin 40 %:a nykyisten työllisten lukumäärästä (BIOS-tutkimusyksikkö, Kojelauta 2020).

Lisätietoja Patrizio Lainà, pääekonomisti

patrizio.laina@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.